

Zaaknummer:	0000908343
Onderwerp:	Onderzoeksresultaten evaluatie en verkenning doorwerking herindeling Dijk en Waard
Datum raadsvergadering:	10 december 2024
Portefeuillehouder:	M.F. Poorter
Programma:	0. Bestuur en ondersteuning

Publiekssamenvatting

Het onderzoeksrapport Naar een duurzame toekomst voor Koedijk en Sint Pancras is aan de gemeenteraad voorgelegd. Het college heeft de conclusies en aanbevelingen uit het rapport overgenomen en vraagt de gemeenteraad dit ook te doen. Dit past bij de ambities om het dorps- en wijkgericht werken te verstevigen en het contact en de samenwerking met de samenleving, de zichtbaarheid en benaderbaarheid binnen de dorpen en wijken te vergroten.

Voorgesteld besluit

De gemeenteraad besluit:

1. De conclusies en aanbevelingen uit het rapport Naar een duurzame oplossing voor Sint Pancras en Koedijk over te nemen.
2. Het college opdracht te geven om samen met de gemeenteraad invulling te geven aan deze conclusies en aanbevelingen.

Inleiding

Sinds 1 januari 2022 vormen de voormalige gemeenten Heerhugowaard en Langedijk gezamenlijk de nieuwe gemeente Dijk en Waard. Tijdens de behandeling in de Tweede Kamer van het wetsvoorstel tot herindeling van de gemeenten Langedijk en Heerhugowaard op 11 februari 2021 is de motie van het lid Snoeren c.s. aangenomen.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) heeft de provincie Noord-Holland verzocht de motie uit te voeren en hierbij rekening te houden met een aantal uitgangspunten en de minister te informeren over de voortgang voor 1 april 2022. Vervolgens hebben de provincie en de gemeente Dijk en Waard gezamenlijk een plan van aanpak opgesteld. Deze is verzonden aan de minister, die de Tweede Kamer daarover heeft geïnformeerd.

De motie en het plan van aanpak zijn uitgewerkt in een offerteaanvraag die door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties als opdrachtgever via een meervoudige onderhandse aanbesteding is uitgezet. Het onderzoeksbureau Necker heeft de evaluatie en verkenning uitgevoerd. Necker heeft de resultaten vastgelegd in het rapport Naar een duurzame oplossing voor Sint Pancras en Koedijk (hierna: rapport). Op 15 oktober 2024 heeft Necker de onderzoeksresultaten aan de gemeenteraad gepresenteerd. Ook het college was hiervoor uitgenodigd.

Het college heeft een bestuurlijke reactie gegeven op de onderzoeksresultaten, die de gemeenteraad kan betrekken bij de besluitvorming.

Beoogd effect

Het besluit moet bijdragen aan een beter contact en een betere samenwerking met de samenleving en het vergroten van de zichtbaarheid en benaderbaarheid van de gemeente binnen de dorpen en wijken.

Kader

- Herindelingsadvies gemeente Dijk en Waard
- Gewijzigde motie van het lid Snoeren c.s. ter vervanging van die gedrukt onder nr. 7
- Plan van aanpak Evaluatie en verkenning grenscorrectie Dijk en Waard
- Offerteaanvraag Evaluatie doorwerking herindeling Dijk en Waard, met name t.a.v. Sint Pancras en Koedijk
- Offerte Evaluatie doorwerking herindeling Dijk en Waard
- Coalitieakkoord 2023-2026, Thuis in Dijk en Waard, Sociaal en Vooruitstrevend

Argumenten per beslispunt

1. De conclusies en aanbevelingen uit het rapport Naar een duurzame oplossing voor Sint Pancras en Koedijk over te nemen

1. Het draagt bij aan het verbeteren van de nabijheid van de gemeente (organisatie en bestuur) en het betrekken van inwoners

Uit het onderzoek blijkt dat:

- De bestuurlijke en ambtelijke inbedding van het dorps- en wijkgericht werken nog zwak is ontwikkeld;
- Het dorps- en wijkgericht werken richt zich (nog) niet op Sint Pancras en Koedijk;
- Het participatiebeleid vooral nog wordt toegepast bij door de gemeente geïnitieerde ruimtelijke projecten;
- Het moeite kost om goed in te spelen op initiatieven uit de samenleving;
- Inwoners van Sint Pancras en Koedijk zich verbonden voelen met hun eigen dorp en waarde hechten aan de eigen identiteit;
- Inwoners enigszins kritisch zijn over hoe de aandacht voor van Sint Pancras en Koedijk zich heeft ontwikkeld en de invloed die zij kunnen hebben op plannen;
- Inwoners (wat) ontevreden zijn over de aandacht van het gemeentebestuur voor hun dorp;
- Inwoners overwegend positief zijn over de leefbaarheid van de dorpen en hoe zich dat heeft ontwikkeld sinds het ontstaan van de gemeente Dijk en Waard.

Om de nabijheid van gemeente te verbeteren en de inwoners meer te betrekken bij plannen in hun dorp of wijk, is het nodig om steviger invulling te geven aan dorps- en wijkgericht werken en participatie. Door de conclusies en aanbevelingen over te nemen, wordt duidelijk dat het gemeentebestuur hier belang aan hecht en stappen in wil zetten.

2. Het college opdracht te geven om samen met de gemeenteraad invulling te geven aan deze conclusies en aanbevelingen

1. Het is een gezamenlijke opgave om de nabijheid van de gemeente (organisatie en bestuur) en het betrekken van inwoners te verbeteren

Er is meer bestuurlijke aandacht nodig van college en gemeenteraad om participatie te verbeteren en om het dorps- en wijkgericht werken te versterken en uit te breiden naar andere dorpen en wijken. Uiteraard in samenhang met de uitkomsten van de evaluatie van de pilot dorps- en wijkgericht werken.

2. De organisatie heeft voldoende verbeterpotentieel om de verbeterpunten aan te pakken

Dorps- en wijkgericht werken en participatie beleid zijn nog volop in ontwikkeling. Dat geldt ook voor de organisatie en het bestuur. Dijk en Waard is een jonge gemeente en het duurt minimaal één bestuursperiode – en vaak nog wat langer – voordat bestuur en organisatie van de nieuwe gemeente optimaal functioneren. Er zijn voldoende mogelijkheden binnen organisatie en bestuur om de verbeterpunten op te pakken. Er is dan ook geen aanleiding voor een grenscorrectie met de gemeente Alkmaar voor de dorpen Sint Pancras en Koedijk.

Kanttekeningen en risico's

Het overnemen van de conclusies en aanbevelingen uit het rapport betekent dat er verwachtingen worden gewekt ten aanzien van het dorps- en wijkgericht werken en het participatiebeleid. De exacte stappen, de impact voor organisatie en bestuur en de effecten voor de inwoners zijn nog niet inzichtelijk. Het is daarom van belang om de inwoners mee te nemen in de stappen die worden gezet.

Alternatieven

Een alternatief is om geen bestuurlijke reactie te geven. Dit is niet wenselijk, omdat de gemeenteraad bij het nemen van een beslissing dan geen inzicht heeft in het standpunt van het college over (de uitvoerbaarheid van) het rapport.

Verder is het mogelijk om de conclusies en aanbeveling uit het rapport niet over te nemen. Dit past niet bij de ambities op het gebied van om dorps- en wijkgericht werken en het vergroten van het contact en de samenwerking met de samenleving, de zichtbaarheid en benaderbaarheid binnen de dorpen en wijken.

Samenwerking en participatie

De minister van BZK heeft de provincie Noord-Holland verzocht de motie uit te voeren. In samenwerking met de gemeente Dijk en Waard heeft de provincie een plan van aanpak opgesteld. Onderzoeksbureau Necker heeft het onderzoek uitgevoerd. Bij het opstellen van de vragenlijst die naar alle inwoners van Sint Pancras en Koedijk zijn verzonden, zijn ook inwoners betrokken om mee te denken. Zowel de gemeente Alkmaar, de minister van BZK als de gemeenteraad van Dijk en Waard zijn gedurende het proces geïnformeerd over de voortgang.

Financiën

Het is vooralsnog niet duidelijk of aan het overnemen van de conclusies en aanbevelingen financiële gevolgen zitten en als er financiële gevolgen zijn, welke dat dan zijn.

Communicatie

Het onderzoeksrapport is in een openbare raadsbijeenkomst gepresenteerd en vervolgens online beschikbaar gemaakt. Inwoners hebben op die manier kennis kunnen nemen van het rapport. Ook zijn inwoners door de gemeenteraad uitgenodigd voor een inwonersbijeenkomst. Het raadsbesluit wordt na vaststelling openbaar en toegezonden aan de provincie Noord-Holland. De provincie informeert de minister van BZK.

Uitvoering

Het college wil in het eerste kwartaal van 2025 graag in gesprek met de gemeenteraad over het proces om te komen tot het versterken van het dorps- en wijkgericht werken en het participatiebeleid.

Bijlagen, onderdeel van het besluit

1. Necker - Rapport Naar een duurzame oplossing voor Sint Pancras en Koedijk
2. Collegebericht met de bestuurlijke reactie op het rapport Naar een duurzame oplossing voor Sint Pancras en Koedijk

Bijlagen ter informatie

3. Herindelingsadvies gemeente Dijk en Waard
4. Gewijzigde motie van het lid Snoeren c.s. ter vervanging van die gedrukt onder nr. 7
5. Plan van aanpak Evaluatie en verkenning grenscorrectie Dijk en Waard
6. Offerteaanvraag Evaluatie doorwerking herindeling Dijk en Waard, met name t.a.v. Sint Pancras en Koedijk
7. Offerte Evaluatie doorwerking herindeling Dijk en Waard
8. Coalitieakkoord 2023-2026, Thuis in Dijk en Waard, Sociaal en Vooruitstrevend